

Т.К. КВАША, зав. відділу

НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ПАРКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ Й МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ

Резюме. Наукові, науково-технологічні парки або зони (території) інновацій у всьому світі зарекомендували себе як одна із найефективніших форм організації сучасного наукоємного бізнесу. Місцеві, регіональні та національні уряди багатьох країн використовують території інновацій для зміцнення конкурентоспроможності своїх міст, регіонів і країн. З цією метою створюються сприятливі умови для формування і функціонування зон інновацій, зокрема — наукових і технологічних парків. У роботі аналізується досвід семи країн (Туреччини, Ізраїлю, Китаю, В'єтнаму, Таїланду, Великої Британії, Фінляндії) з регулювання і державного стимулювання діяльності наукових і технологічних парків і надання їм або їх резидентам і учасникам значних податкових пільг. Цей аналіз є важливим елементом створення сприятливих умов для розвитку інноваційного бізнесу та активізації трансферу технологій в Україні. Розглянуто законодавство України щодо прямих і непрямих механізмів та інструментів державної підтримки наукових і технологічних парків, існуючих податкових пільг. Надано пропозиції зі спрощення порядку створення та реєстрації наукових і технологічних парків та їх проектів, надання пільг учасникам і резидентам науково-технологічних парків із урахуванням іноземного досвіду.

Ключові слова: наукові парки, технологічні парки, міжнародний досвід, механізми регулювання.

ВСТУП

Багато країн і міжнародних організацій визнають науково-технологічні парки інституційними механізмами, що стимулюють зростання інноваційних екосистем. Аналіз зарубіжного досвіду діяльності таких парків та їхнього державного стимулювання — важливий елемент сприятливих умов для розвитку інноваційного бізнесу, активізації трансферу технологій, зокрема у мале і середнє підприємництво. Все це входить у завдання плану пріоритетних дій уряду на 2017 р. [1], Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 р. [2] та інших програмних і стратегічних документів.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Наукові та технологічні парки, метою яких є створення багатства та підвищення рівня зайнятості в своїх країнах або регіонах, активно розглядаються науковцями і політиками. Розкривають досвід своєї країни зі створення і підтримки діяльності таких парків Г. Каренцо, Ф. Коніцелла, Ф. Сенаторе (Італія) [3], О. Сарітаз (Туреччина) [4], А.І. Джименес-Зарко, М. Сердан-Чіскано, Дж. Торрент-Селленс (Іспанія) [5]. Тематика щодо науково-технологічних парків особливо популярна в азійських країнах, таких як Японія [6; 7], Тайвань [8–10], Китай [11; 12], Сінгапур [13], Корея [14], Філіппіни [15], Ізраїль [16] та ін. [17].

В Україні дослідженню особливостей діяльності закордонних технопарків та технополісів

присвячені праці Н.М. Краус, Н.І. Василенко [18]; аналізу досвіду США та Євросоюзу стосовно оптимальних організаційних форм технопарків — І.Б. Чудаєва [19], досвіду Китаю — Сенюк Ю.В. [20], аналізу проблем конкретного технопарку в Ірані — Л.Г. Каземи [21], огляду трьох моделей технопарків (американської, європейської та азійської) — В.П. Мироненко, М. В. Поливанова [22], С. Солнцев, Є. Гнітецький [23] тощо. Також в українській науковій періодиці питанням вивчення досвіду зарубіжних країн щодо сприяння розвитку науково-технологічних парків приділили увагу О. Саліхова [24], В. Ляшенко, А. Землянкін, Ю. Підоричева, Т. Бережна [25], С. Товканець та А. Товканець [26] та ін.

Незважаючи на значний науковий доробок із аналізу досвіду зарубіжних країн щодо використання такого механізму сприяння інноваційній діяльності, як науково-технологічні парки, нові умови господарювання та глобалізація формують нові підходи до організації та регулювання їхньої діяльності, що й обумовлює актуальність цієї статті.

Мета роботи — визначити основні механізми та інструменти державного регулювання наукових і технологічних парків у світі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Загальна характеристика та визначення.

Перший науково-технологічний парк, який був створений на основі Стенфордського університету більше 50 років тому, перетворив територію

Силіконової долини одного з найбідніших регіонів США у глобальний центр технологій, фінансів, освіти та досліджень. Після цього сотні подібних високотехнологічних парків, що являють собою високотехнологічні кластери, створено в різних частинах світу. Їх кількість продовжує зростати, оскільки формування кластерів все більше визначається як важливий інструмент економічного розвитку та складова національної або регіональної інноваційної системи. Кластер привабливий із багатьох причин: як каталізатор економічної трансформації; стимул зростання та підвищення конкурентоспроможності країни; підвищує її стабільність тощо [27].

ЮНЕСКО об'єднує в одну науково-паркову одиницю такі інституції, як науковий парк, технологічний парк, дослідницький парк, біопарк, технопарк, технополіс, технополе, наукове місто, місто науки тощо [28]. Називають таку інституцію, як правило, науковий або технологічний парк (технопарк) — далі науково-технологічний парк.

У більш пізній публікації ЮНІДО означені парки разом групуються за змістом із індустриальними парками, спеціальними економічними зонами, екоіндустріальними парками, технопарками та інноваційними районами, які були наріжними каменями стратегій економічного розвитку в різних країнах світу [29] та вважаються п'ятьма видами спеціальних зон або зон інноваційного розвитку. Незважаючи на подібність усіх вищезначених парків, кожний з них має деякі відмінності.

За визначенням ЮНЕСКО, термін "науковий парк" стосується всього майнового комплексу, створеного для підтримки та групування підприємств, чия діяльність базується на знаннях, із метою комерціалізації результатів наукових досліджень і технологій. Наукові парки мають на меті сприяти розвитку економіки, що базується на знаннях, шляхом об'єднання наукових інституцій із урядовими організаціями та їх програмами підтримки бізнесу і розвитку в одному фізичному місці [28].

Міжнародна асоціація наукових парків і територій (зон) інновацій надає одне з найпоширеніших визначень наукового парку — організація під керівництвом спеціалістів-професіоналів, основною метою якої є збільшення багатства своєї спільноти через просування культури інновацій і підвищення конкурентоспроможності пов'язаного з нею бізнесу та інститутів, що базуються на знаннях [30].

Отже, технопарк (ТР) — це науковий парк, основною метою якого є збільшення багатства своєї громади шляхом просування культури інновацій та конкурентоспроможності. Щоб до-

сягти цих цілей, парк стимулює і скеровує потік знань і технологій серед університетів, науково-дослідних установ, компаній та ринків. Це сприяє створенню та зростанню компаній, що базуються на інноваціях, через процес інкубації, розгортання і надання інших послуг, котрі створюють додану вартість разом із високоякісною інфраструктурою [29].

Технологічний бізнес-інкубатор — це економічна платформа, призначена для допомоги компаніям, що починають свою діяльність, надаючи їм для розвитку необхідні ресурси та підтримку. Головна мета полягає в тому, щоб створити успішний бізнес, який залишить бізнес-інкубатор і стане фінансово життєздатною та вільною компанією. Ці нові компанії створюють робочі місця, відроджують громади, комерціалізують нові технології та формують багатство для місцевої та національної економіки [28].

І науковий (технологічний) парк, і технологічний бізнес-інкубатор підтримують своїх орендарів шляхом надання фізичної інфраструктури для бізнесу та досліджень, послуг (венчурного капіталу, юридичної підтримки, захисту інтелектуальної власності) і різних стимулів (фінансових, фіскальних та щодо дебюрократизації), а також формують бізнес-середовище.

Часто науково-технологічні парки називають кластерами стартапів.

Території (зони) інновацій (ТІ або ЗІ) — це місця, які створюються для залучення підприємців, кваліфікованих фахівців, знань і бізнесу та інвестицій шляхом об'єднання набору інфраструктурних, інституційних, наукових, технологічних, освітніх та соціальних активів, а також надання послуг з високою доданою вартістю, що сприяє сталому економічному розвитку та процвітанню суспільства й громади [30].

Місцеві, регіональні та національні уряди використовують економічні зони або території інновацій (індустріальні, екоіндустріальні, технологічні або наукові парки, спеціальні економічні зони та інноваційні райони) для зміцнення конкурентоспроможності своїх міст, регіонів і країн.

Індустріальні парки та спеціальні економічні зони сприяють досягненню цілей конкурентних стратегій у менш розвинутих країнах, тоді як інноваційні райони є характерними для розвинутих країн. ЮНІДО вважає, що країни формують різні типи спеціальних економічних зон залежно від стадії розвитку (**рис. 1**). Оскільки держави, що досягли вищої стадії економічного розвитку, впроваджують більш жорсткі екологічні норми, то екопромислові зони (парки) є не тільки необхідними для дотримання природоохоронних норм, а й вигідними для економіки.

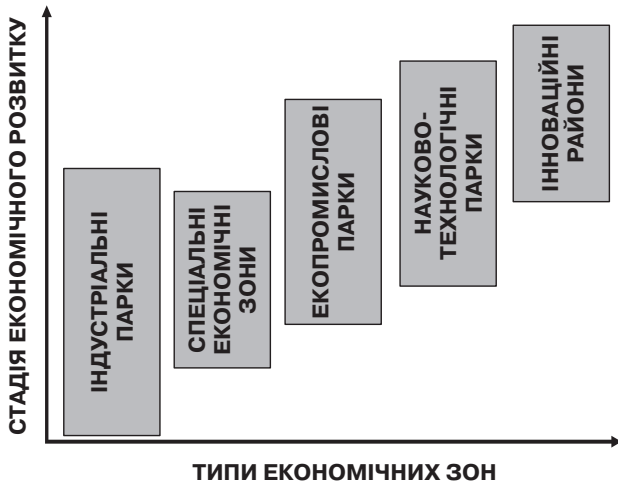

Рис. 1. Типи спеціальних зон залежно від стадії розвитку країни
Джерело: [28].

Технопарки — це економічні зони, прийняті міськими та регіональними лідерами як економічні стратегії, щоб конкурувати в економіці знань. Інноваційні райони — це найсучасніші економічні зони, в яких виробництво нових знань і концепція стійкості є центральними елементами їх успіху. Найбільш розвинуті країни мають екологічні індустриальні парки, технологічні парки та інноваційні райони (наприклад, Сінгапур, Швейцарія, США тощо), тоді як країни з найнижчим рівнем доходів мають лише промислові парки чи СЕЗ (наприклад, Камбоджа, Ефіопія, Кенія тощо) [29].

Незважаючи на близькість характеристик і функцій наукових, технологічних, дослідницьких, індустриальних та інших парків, у кожній країні є різні їх типи (**табл. 1**).

У цьому дослідженні акцент зроблено на науково-технологічних парках.

Таблиця 1

Зони інновацій в окремих країнах світу

Країна	Види зон інновацій	Кількість
Туреччина ¹	Індустриальні парки	284
	Технопарки або зони технологічного розвитку	63
	Вільні зони	19
Ізраїль ^{2, 3}	Технопарки	4
	Наукові парки	5
	Індустриальні парки	23
	Технологічні інкубатори (теплиці)	14
Велика Британія ^{4, 5, 6, 7}	Наукові парки	24
	Дослідницькі парки	6
	Науково-дослідні парки	3
	Науково-технологічні парки	6
	Технологічні парки	13
	Бізнес-наукові центри	2
	Інноваційні парки	4
	Підприємницькі зони	44 (2015 р.)
	зокрема, університетсько-підприємницькі зони (University Enterprise Zone) — зони високих технологій	4
Бізнес-школи (бізнес-інкубатори на базі університетів)	33	
Фінляндія ^{8, 9, 10}	Наукові парки	8
	Технологічні центри	6
	Технополюси	8
	Технологічні інкубатори	17
	Інноваційні центри	2
	Бізнес-центри	3
	Інші центри технологічного розвитку	5

Країна	Види зон інновацій	Кількість
Китай ^{11, 12, 13, 14}	Наукові парки	6
	Новий технологічний індустріальний парк	1
	Високотехнологічний парк	1
	Високотехнологічні індустріальні зони розвитку	143
	Технологічні бізнес-інкубатори	1600 (2014 р.)
	Спеціальні економічні зони, вільні митні зони	18
В'єтнам ¹⁵	Індустріальні парки	292
	Спеціальні економічні зони	15
	Технологічні парки	3
Таїланд ^{15, 16, 17}	Індустріальні парки	44
	Технологічні парки	6
	Вільні економічні зони	10
	Зони вільної торгівлі	5

Джерела: розроблено автором на основі:

- Investment Zones. — URL: <http://www.invest.gov.tr/en-US/investmentguide/investorsguide/Pages/SpecialInvestmentZones.aspx>
- Technology Directory: Hi-Tech Industry Parks. — URL: <http://www.science.co.il/technology/Parks.php>
- Science Parks in Middle East. — URL: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/science-parks-in-middle-east/#c99669>
- Science Parks in Europe. — URL: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/science-parks-in-europe/#c99655>
- Building our Industrial Strategy. — https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/611705/building-our-industrial-strategy-green-paper.pdf
- University Enterprise Zones Pilot Evaluation — Outline Evaluation Plan and Baseline. — URL: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/415573/BIS-15-46-UEZ-pilot-evaluation.pdf
- Enterprise Zones. — URL: <http://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN05942/SN05942.pdf>
- Technology Incubators. — URL: http://www.tekel.fi/in_english/tekel_network/technology_incubators/
- TEKEL Network. — URL: http://www.tekel.fi/in_english/tekel_network/more_information/
- Science Parks in Europe. — URL: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/science-parks-in-europe/#c99655>
- Main Economic Indicators of High-tech Enterprises in Development Areas: China Statistic Yearbook 2016. — URL: <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2016/indexeh.htm>; <http://www.stats.gov.cn/english/Statisticaldata/AnnualData/>
- Информация о специальных экономических зонах КНР. — URL: http://www.ved.gov.ru/exportcountries/cn/about_cn/laws_ved_cn/special_area_cn/
- Science Parks in Asia. — URL: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/science-parks-in-asia/#c99670>
- China Science and Technology Newsletter (2015-07) 2016-03-05). — URL: <http://newyork.china-consulate.org/eng/kjsw/csat>
- Economic zones in the Asean. — UNIDO Country Office in Viet Nam, 2016. — 111 p.
- Костюнина Г.М. Практика функционирования свободных экономических зон в Таиланде / Г.М. Костюнина // Российский внешнеэкономический вестник, 2017. — № 5. — С. 38–53.
- Thailand Science Park. — URL: <https://www.sciencepark.or.th/index.php/en/privileges-a-incentives>

У 2015 р. Міжнародна асоціація наукових парків і зон інновацій (IASP) нараховувала 400 членів у 73 країнах [31]. За її оцінками, у світі існує від 700 до 850 науково-технологічних парків, які відповідають критеріям Міжнародної асоціації наукових парків і територій (зон) інновацій для такого парку.

Науково-технологічні парки з 1950-х років мали декілька етапів у своєму розвитку (табл. 2).

Силіконова долина (США) була піонером із розвитку наукових парків у світі. Спочатку ві-

дома як Науковий парк Стенфордського університету, Силіконова долина бере початок із 1950-х рр. До 1970-х наукові та технологічні парки були явищем американським. Їх призначення полягало в задоволенні потреб підприємців у кваліфікованому персоналі та використанні університетських і галузевих зв'язків.

За Стенфордським парком були створені Софія Антіполіс (Франція) і науковий центр Цукуба (Японія) на початку 1970-х років. Це тріо представляє собою найстаріші та найвідоміші наукові парки у світі.

Еволюція науково-технологічних парків у світовій економіці

Критерії	Етапи		
	1950–1970 рр.	1980–1990 рр.	1990 рр. – теперішній час
Переважний вид технопарків	Університетський технопарк, регіональний галузевий технопарк, наукові містечка	Технологічні інкубатори, спеціалізовані технопарки, центри трансферу технологій	Мережевий технопарк, спільноти технопарків
Основна мета	Упровадження науково-дослідних розробок	Комерціалізація науково-дослідних розробок	Капіталізація ком'юніті, створення просторів обміну інформацією
Ядро	Університетські лабораторії, комплексні проектні та дослідницькі бюро, ТНК	Офісні комплекси технологічних інкубаторів	Віртуальні мережі, мережеві підрозділи технопарків
Засновники	Університети, ТНК	Уряди країн і регіонів, муніципалітети	Інноваційні брокери і агенти, венчурні компанії та інвестиційні фонди
Тип продукту	Інноваційний продукт	Технології та технологічні рішення	Дослідження
Основна послуга технопарку	Доступ до джерела знань (ВНЗ) або джерела практичних завдань (компанія)	Оренда приміщень, розширені супутні послуги	Доступ до товариства
Країни-лідери	США, Велика Британія	Європейські країни і країни Азії	США

Джерело: [32].

Сьогодні у верхній частині списку науково-технологічних технопарків йде США, де їх більше 150. Японія друга у списку з її 111 парками. Китай розпочав створювати відповідні парки в середині 1980-х років і нині має їх більше 100, з яких 52 були організовані національним урядом, а решта — місцевими органами влади [33].

В Європі найбільшу кількість науково-технологічних парків мають Франція, Велика Британія та Фінляндія.

У країнах АСЕАН широко поширені *економічні зони*, яких налічується більше 1000 (893 промислових парки, 84 спеціальні економічні зони, два екоіндустріальних парки, 25 технопарків та один інноваційний район).

У всіх видів парків, незважаючи на деякі відмінності, є кілька *основних рис*:

- наявність управлінського персоналу;
- надання в оренду фізичної інфраструктури та послуг;

- орієнтація на дрібні високотехнологічні фірми як основних орендарів;
- полегшена передача технологій як одне з головних завдань.

Мета науково-технологічних парків:

- реінструменталізація регіону за рахунок покращення навичок із виробництва більш складних продуктів більш складними способами;
- каталізація регіонального економічного розвитку або активізація та сприяння економічному зростанню регіонального розвитку;
- створення синергії — “генерувати нову та цінну інформацію через взаємодію”. Кінцевою метою науково-технологічних парків є заохочення інновацій, визначених Європейською комісією як “комерційно успішна експлуатація нових технологій, ідей або методів через упровадження нових продуктів і процесів чи через удосконалення існуючих; інновації є ре-

зультатом інтерактивного процесу навчання, який часто включає кількох суб'єктів з-поміж компаній”.

Науково-технологічні парки формуються для:

- сприяння співпраці з метою збільшення прибутків від інвестицій у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи й широко-масштабні дослідницькі проекти;
- задоволення потреб галузей, що вимагають знань, в інфраструктурі та пов'язаних з нею послугах;
- досягнення критичної маси дослідницьких об'єктів і персоналу.

Фактори успіху. Основними факторами успіху науково-технологічних парків є:

1. Сприятливе розташування — близькість високоякісного житлового містечка або організація житла на території парку, близькість великих університетів (інститутів) із високоосвіченим персоналом, високий рівень витрат на науково-дослідні розробки. Комунікаційна та транспортна інфраструктура. Останнім часом

до факторів успіху додається комфортність житла співробітників фірм, що входять до науково-технологічного парку, творча архітектура;

2. Стратегічне планування діяльності науково-технологічного парку.

3. Суттєва фінансова підтримка органами державної влади, наявність венчурного капіталу. Основну частину фінансування наукових парків у Західній Європі здійснює держава: у Великій Британії — 62%; Німеччині — 78%; Франції — 74%; Нідерландах — близько 70%; Бельгії — майже 100%.

4. Взаємодія держави, науки та бізнесу тощо (**табл. 3**).

Ці фактори не залежать від рівня розвитку країни. Крім того, у всіх країнах науково-технологічні парки або фірми, що входять до них, мають суттєві податкові пільги.

Пільги для учасників і резидентів науково-технологічних парків. Основним призначенням технопарків є створення максимально сприятливих умов для діяльності інноваційних компаній, що здійснюється як за допомогою

Таблиця 3

Фактори успіху науково-технологічних парків в окремих країнах світу

Країна	Фактори успіху
Туреччина	Сприятливе розташування — близькість до основних об'єктів транспортної інфраструктури, висококваліфікованої робочої сили та інших ресурсів (технопарк розміщується в місті або в межах міста, не далі 50 км)
	Легкий доступ до науково-дослідної бази університетів або наукових центрів (формування ТП поблизу не менше п'яти університетів)
	Термін будівництва ТП не повинен перевищувати 3,5 року від моменту планування будівництва до початку його функціонування
	Сприятливі умови функціонування компаній у складі ТП, роботи персоналу
	Професійне управління діяльністю ТП керуючою компанією
Ізраїль	Взаємодія держави, науки та бізнесу — готовність до співпраці, зацікавленість у веденні спільних проектів
	Сприятливе розташування — близькість до основних об'єктів транспортної інфраструктури, висококваліфікованої робочої сили та інших ресурсів
	Легкий доступ до науково-дослідної бази університетів або наукових центрів
	Сприятливі умови функціонування компаній у складі ТП, роботи персоналу. Високооплачувані робочі місця
	Ефективна державна політика щодо залучення іноземних інвестицій у розвиток критичних технологій і компаній — лідерів у сфері критичних технологій
	Професійне управління діяльністю ТП керуючою компанією
	Розвиток культурного середовища для інновацій і підприємництва
Взаємодія держави, науки та бізнесу: готовність до співпраці, зацікавленість у веденні спільних проектів	

Країна	Фактори успіху
ЄС (зокрема, Велика Британія, Фінляндія)	Професійне, повне та постійне управління проектом
	Правильна структура власності та управління: наявність усіх необхідних ділових осіб із чітким розподілом повноважень, компетенцій та обов'язків
	Стратегія та модель, адаптовані до регіону/міста, де буде працювати парк, що враховують: місце розташування, позицію парку в потоці технологій; цільові компанії; технологічну/галузеву спеціалізацію; цільові ринки; мережеву стратегію
	Підтримка держави, зокрема, суттєва частка державного фінансування
	Сприятливе середовище для венчурного фінансування
	Розроблення стратегії комунікації з громадянським суспільством
	Захист прав інтелектуальної власності учасникам ТП (НП) і сприяння з їх оформлення
Китай	Податкові пільги та пільгове кредитування, переважно державне
	Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу. Державна і суспільна підтримка інноваційних МСП
	Істотна державна підтримка галузі науки та технологій, стимулювання інноваційної діяльності
	Високопрофесійний персонал
	Розташування в одному місці всіх учасників – науковий і підприємницький потенціали, венчурний капітал, тобто виробнича зона і науковий центр
	Забезпечення сталої взаємодії МСП із великими підприємствами при одночасному сприянні оптимальному використанню ресурсів. Особлива увага приділяється кращому розміщенню в секторі МСП державних замовлень на товари і послуги
	Тісні контакти з місцевою адміністрацією
В'єтнам	Розташування в одному місці всіх учасників
	Розвинута інфраструктура
	Комфортні умови проживання
	Фінансові вигоди виробничим фірмам
Таїланд	Податкові стимули, знижені митні платежі
	Спрощений порядок видачі віз і дозволів на роботу для іноземних спеціалістів і дослідників
	Право придбання землі у власність
	Державна підтримка формування необхідної інфраструктури для парку та спрощення адміністративних формальностей
	Спрощення формальностей у рамках програми "одного вікна"
	Активна комерціалізація розроблених технологій
	Дозвіл на перебування в країні для інвестора та його сім'ї

формування певного середовища та інфраструктури, так і через надання фірмам і дослідницьким організаціям технопарку прямого державного фінансування у формі грантів, пільг і преференцій (табл. 4). Окремо виділяються податкові пільги. Їх основне призначення — запустити процес розвитку нових інноваційних фірм. Особливо це стосується стартап-компаній, що починають свою діяльність у науково-технологічних парках.

Отже, менш розвинуті країни (наприклад, Туреччина, Китай і В'єтнам) надають пільги переважно резидентам науково-технологічних парків, розвинуті країни (держави ЄС та Ізраїль) — суттєву державну фінансову підтримку.

Основна спрямованість фінансових преференцій резидентам та учасникам науково-технологічних парків полягає у їх перетворенні: у нові центри життя та праці; центри галузей знань та екологічно чистих місць; центри залу-

**Фінансова підтримка учасників і резидентів
науково-технологічних парків в окремих країнах світу**

Країна	Фінансова підтримка/Пільги
Туреччина	Грантова підтримка будівництва інфраструктури, управління та бізнес-інкубаторів
	Податкові пільги для керуючої компанії
	Звільнення від податку на прибуток для доходів, отриманих від розробки програмного забезпечення та дослідницької діяльності компаній, що працюють у науково-технологічних парках
	50% від суми соціального страхування, що має бути виплачена роботодавцем, сплачує уряд
	Заробітна плата виконавців НДДКР, дизайнерського та допоміжного персоналу, зайнятих у парку, звільняється від усіх податків. Кількість обслуговуючого персоналу, на яке поширюється звільнення, не може перевищувати 10% від кількості виконавців НДДКР
	Звільнення від податку на прибуток для заробітної плати дослідників, програмних інженерів і науково-дослідного персоналу. Звільнення від податку на додану вартість для діяльності з розробки програмного забезпечення
	Звільнення від митних зборів імпортованих товарів і від державних зборів за відповідні документи в рамках проектів з досліджень та розробок, проектування та розробки програмного забезпечення
	Пільгові тарифи на послуги та орендну плату
	Стимули для працівників НДДКР та допоміжного персоналу щодо податку на прибуток: <ul style="list-style-type: none"> • 95% звільнення для працівників, які мають ступінь доктора в будь-якій галузі або ступінь магістра в галузі фундаментальних наук • 90% звільнення для працівників, які мають ступінь магістра в будь-якій галузі або ступінь бакалавра в галузі фундаментальних наук • 80% звільнення для інших співробітників • 50% витрат, здійснених науково-дослідними та дизайнерськими центрами на державне замовлення, мають право на відрахування із оподаткування
	Ізраїль
Податкові послаблення — інвестор може відняти з оподаткованого доходу витрати на НДДКР, включаючи витрати капіталу	
Державні преференції підприємствам у вигляді: отримання статусу “схваленого підприємства” з вибором відповідної програми підтримки або статусу “підприємства бенефіціара” з вибором програми пільгового оподаткування	
Надання інвестиційних грантів, грантів на розвиток промислових НДДКР — до 20–50% від схваленого бюджету	
Пряме субсидування НДДКР компаній високотехнологічного сектору	
Фінансування промислових проектів у ранній стадії (до 90% схваленого бюджету). Фінансування стартапів, створених у технологічних інкубаторах (350–600 тис. дол.)	
Податкові пільги для стартапів — стартапи на три роки звільняються від сплати податку, чотири місяці безкоштовно навчаються і отримують кредит в 30 тис. дол.	
ЄС (зокрема, Велика Британія, Фінляндія)	Фінансова підтримка фондами ЄС, національними фондами на: <ul style="list-style-type: none"> • дослідні та інноваційні проекти • інвестиції в інфраструктуру, потужності та обладнання

Країна	Фінансова підтримка/Пільги
	<ul style="list-style-type: none"> • дослідницьку та інноваційну діяльність • трансфер технологій • підтримку кластерів і бізнес-мереж • додаткові послуги з підтримки МСП та груп МСП • розвиток бізнесу МСП, підтримка підприємництва та інкубації • соціально спрямовані підприємства (для МСП) <p>Сприяння венчурним інвесторам</p>
Китай*	<p>“Нульова” ставка податку з обороту для підприємств-резидентів, які отримали офіційний статус “високотехнологічного підприємства” протягом перших трьох років виробничої діяльності, знижена ставка в розмірі 7,5% в наступні три роки і 15% — після шести років роботи</p> <p>Знижений корпоративний податок у розмірі 10% для підприємств, які здійснюють експорт більш ніж 40% продукції, що випускається</p> <p>Зниження ставки корпоративного податку на 50% для “високотехнологічних підприємств”, що збільшили в звітному році витрати на технічну модернізацію на 10% порівняно з попереднім роком</p> <p>Звільнення компаній-резидентів і фізичних осіб від сплати податку з продажів при трансфері технологій і прав на програмне забезпечення, а також по операціях із технічних консультацій і послуг</p> <p>“Нульова” ставка прибуткового податку для співробітників “високотехнологічних підприємств”</p> <p>Відшкодування співробітникам “високотехнологічних підприємств” витрат на купівлю першої житлової площі й автомобіля</p> <p>Ставка прибуткового податку для високотехнологічних підприємств, що експортують не менше 70% продукції, — 10%</p> <p>Пільгові канікули для “високотехнологічних підприємств” терміном на один рік</p> <p>Дослідницькі гранти на пільгових умовах</p>
В'єтнам	<p>Оренда землі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • звільнення 100% сплати на 11 років за умови будівництва кондомініумів співробітниками парку та/або отримання права на спеціальні інвестиції • звільнення від 100% сплати на три роки за умови виконання проектів, що мають право на інвестиційні преференції <p>Податкові преференції:</p> <p>Для корпоративного податку на прибуток — з першого року діяльності підприємства науково-технологічного парку застосовується податкова ставка 10% на період 15 років</p> <p>Період зменшення податкового зобов'язання — з першого року діяльності підприємства можуть отримати 100% звільнення від оподаткування протягом чотирьох років, 50% зниження оподаткованого податку на наступні дев'ять років</p> <p>Звільнення від оподаткування:</p> <ul style="list-style-type: none"> • R&D проектів на 100% протягом перших двох років і на 50% протягом наступних трьох років • проектів, спрямованих на випуск високотехнологічної продукції — 100% на два роки • проектів у пріоритетних галузях промисловості — на 50% на перші два роки
Таїланд**	<p>Звільнення від корпоративного податку на прибуток та дивіденди терміном на вісім років, після цього терміну — зниження ставки корпоративного податку на 50% на п'ять років. Звільнення від корпоративного податку терміном на вісім років для кваліфікованих інвестицій</p>

Країна	Фінансова підтримка/Пільги
	Звільнення від імпортного мита на машини та обладнання для досліджень, на сирі або основні матеріали, які ввозяться для використання у виробництві для експортної продукції
	Звільнення від експортного мита, ПДВ й акцизу товарів, які вироблені на території парку та експортуються за кордон
	“Нульова” ставка ПДВ на продаж товарів і послуг між компаніями парку та між компаніями й митним складом
	Подвійне податкове вирахування витрат на транспортування і постачання електроенергії та води
	Додаткове 25%-ве відрахування вартості монтажу або будівництва об’єктів
	300%-ве податкове вирахування з витрат на дослідження
	Дозвіл на вивіз або перерахування грошей за кордон в іноземній валюті
	Скорочення амортизаційних відрахувань на машини та обладнання, що використовуються в НДДКР

Примітки:

- * Статус “високотехнологічного підприємства” встановлюється на п’ять років (для технологій із тривалим періодом освоєння — на сім років).
- ** Thailand Science Park. Incentives from the Revenue Department. – URL: <https://www.sciencepark.or.th/index.php/en/privileges-a-incentives>.

чення прямих іноземних інвестицій і заохочення національних інноваційних можливостей.

Роль уряду. Національні, регіональні та місцеві органи влади мають відігравати важливу роль у створенні нових технологічних парків через:

- зменшення транзакційних витрат науково-дослідних організацій при проведенні досліджень й розробок і передачі технологій за допомогою програм стимулювання та організації роботи посередників, особливо для малих і середніх підприємств;
- розроблення і затвердження програм міської регенерації, спрямованих на функціонування і підвищення привабливості інновацій та високотехнологічних промислових майданчиків для всіх, хто бере участь у розвитку території;
- стимулювання нових галузей індустрії, системних районів шляхом місцевої інтеграції, мереж і міжфірмових альянсів.

Отже, науково-технологічні парки у світі є швидко зростаючим та популярним інструментом національного та регіонального економічного розвитку. Як правило, науково-технологічні парки — це стратегія розвитку для регіонів і міст, які мають вже критичну масу знанневих компаній, великих університетів і достатню кількість міжнародних зв’язків [29].

Україна. В Україні законодавчо визначена діяльність наукових, технологічних та індустріальних парків [34–37].

Із науково-паркових структур сьогодні в Україні функціонує 12 технопарків, 13 інноваційних центрів, 17 інноваційних бізнес-інкубаторів, 12 центрів комерціалізації інтелектуальної власності, 14 центрів науково-технічної і економічної інформації. В Україні створено 21 науковий парк [38].

Аналіз законодавства України щодо наукових і технологічних парків виявив:

- невідповідність визначення наукового парку “Київська політехніка” визначенню, прийнятому в 2009 р. Законом України “Про наукові парки”. Науковий парк “Київська політехніка” — це договірне об’єднання суб’єктів господарювання, створене з метою організації, координації та контролю процесу виконання проектів наукового парку. Загальне визначення наукового парку передбачає, що це має бути юридична особа, створена з ініціативи вищого навчального закладу та/або наукової установи через об’єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку;
- мізерну кількість пільг, що надаються науковим паркам. До них відноситься звільнення від сплати ввізного мита для наукового, лабораторного і дослідницького обладнання, а також комплектуючих та матеріалів, передбачених проектом наукового парку, що ввозяться на митну територію України науковим парком і його партнерами в межах реалізації такого проекту [39];

- більш широке визначення поняття технологічного парку — юридична особа або група юридичних осіб (далі — учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання внесків з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків із виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій і промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції;
 - вилучення з прийняттям у 2010 р. Податкового кодексу України механізмів державної підтримки проектів технопарків. Законом України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технопарків” в редакції 1999 р. створювались сприятливі умови для проведення досліджень, здійснення розробок та промислового випуску наукоємної, високотехнологічної, конкурентоспроможної на вітчизняному та світових ринках інноваційної продукції. Сьогодні залишилася лише цільова субсидія у вигляді зарахування на спеціальні рахунки технопарків сум ввізного мита, що нараховується при ввезенні обладнання, яке не виробляється в Україні та необхідне для реалізації проекту. Ці суми повинні використовуватися для проведення НДДКР, патентування, публікацій результатів, придбання інноваційного обладнання та устаткування тощо [41]. Як наслідок — реалізація проектів технопарків практично зупинена — здійснюється лише один інноваційний проект за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків — проект технологічного парку “Інститут монокристалів” [40].
- Але при цьому діють норми Податкового кодексу, які можуть використовувати всі суб'єкти господарювання, зокрема і резиденти та учасники наукових і технологічних парків, щодо:
- звільнення від сплати земельного податку закладів науки та освіти, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;
 - звільнення від оподаткування ПДВ операцій із безкоштовної передачі приладів, обладнання, матеріалів, крім підакцизних, науковим установам і науковим організаціям, вищим навчальним закладам III–IV рівнів акредитації, внесених до Державного реєстру організацій, яким надається підтримка держави;
 - звільнення суб'єктів літакобудування від сплати податку на додану вартість по операціях із освоєння на митній території України результатів науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт, які виконуються для потреб літакобудівної промисловості [41];
 - звільнення від сплати податку на прибуток (на період до 31.12.2021 р.) платників цього податку, у яких річний дохід не перевищує 3 млн грн і розмір нарахованої за кожний місяць звітного періоду заробітної плати (доходу) кожному з працівників є не меншим як дві мінімальні заробітні плати. Крім того, має бути відповідність одному з трьох критеріїв: утворені після 01.01.2017 р.; середньооблікова кількість працівників протягом трьох послідовних попередніх років становила від п'яти до 20 осіб; зареєстровані платниками єдиного податку та середньооблікова кількість працівників становила від п'яти до 50 осіб [42]. Цей пункт стосується, перш за все, стартапів, інкубаторами яких, як правило, є наукові парки та бізнес-інкубатори;
 - звільнення від сплати мита, будь-яких митних зборів, податків на прибуток, а також від сплати всіх інших аналогічних податків і зборів будь-яких грантів, фінансової чи іншої допомоги, що надаються Європейським співтовариством учасникам Української сторони для підтримки їх наукової та технологічної діяльності, а також звільнення від сплати гербового, реєстраційного або інших аналогічних зборів в Україні [43; 44]. Подібні норми стосуються угод про технічне співробітництво з Німеччиною, Туреччиною, Італією, Японією тощо [45-48].
- Крім того, відповідно до Закону України “Про вищу освіту” [49] національний вищий навчальний заклад може виступати орендодавцем нерухомого майна, що належить вищому навчальному закладу, і надавати приміщення в оренду для функціонування наукових і технологічних парків.
- Отже, пільги саме науково-технологічним паркам в Україні стосуються лише мита і митних зборів та орендної плати, а пільги, що можуть отримувати резиденти та учасники таких парків, надаються: малим підприємствам незалежно від їх інноваційності та технологічності; суб'єктам господарювання — отримувачам грантів і технічної допомоги від міжнародних чи іноземних організацій на проведення наукової та технологічної діяльності. Але всі науково-технологічні парки називають одну з суттєвих проблем їхньої діяльності — брак фінансових ресурсів, а вищезначені пільги не покривають недостатніх обсягів інвестицій.
- Інші проблеми в діяльності наукових та технологічних парків — це брак проектів, яких потребує виробництво, відсутність тісної співпраці наукових парків із підприємствами [50], відсутність кваліфікованих фахівців у сфері трансферу технологій [38], складність реєстрації іннова-

ційних проектів, зокрема проектів наукових та технологічних парків.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Наукові або науково-технологічні парки по всьому світу зарекомендували себе як одна з найефективніших форм організації сучасного науково-технологічного бізнесу. Основним призначенням науково-технологічних парків є створення максимально сприятливих умов для діяльності інноваційних компаній, що здійснюється як за допомогою певного середовища та інфраструктури, так і шляхом надання фірмам і дослідницьким організаціям технопарку прямого державного фінансування у формі грантів, пільг і преференцій. Серед них виділяються суттєві податкові пільги і науково-технологічним паркам, їхнім резидентам та учасникам, і співробітникам.

Менш розвинуті країни надають пільги переважно резидентам та учасникам науково-технологічних парків, розвинуті країни забезпечують суттєву державну фінансову підтримку.

Основна спрямованість фінансових преференцій полягає у перетворенні цих парків у нові центри життя та праці, галузей знань та екологічно чистих місць, залучення прямих іноземних інвестицій та заохочення національних інноваційних можливостей. Головні фактори успіху: сприятливе та комфортне розташування, стратегічне планування діяльності, взаємодія держави, науки та бізнесу, суттєва фінансова підтримка органами державної влади.

В Україні науково-технологічні парки не отримують державного фінансування і мають незначні пільги.

Пропонується внести зміни до законодавства України щодо:

- спрощення порядку створення та реєстрації наукових і технологічних парків та їх проектів;
- спрощення порядку державної реєстрації проектів наукових і технологічних парків та підстав для її скасування;
- уточнення підстав для встановлення строку дії та порядку запровадження спеціального режиму інноваційної діяльності наукових і технологічних парків при виконанні інноваційних проектів;
- надання додаткових пільг для малих підприємств — учасників науково-технологічних парків і виробників високотехнологічної продукції.

При цьому потрібно врахувати досвід іноземних країн із надання пільг учасникам науково-технологічних парків. Крім того, привести у відповідність визначення наукового парку “Київська політехніка” загальноприйнятому визначенню згідно з Законом України “Про наукові парки”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275_2017%D1%80.
2. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року: розпорядження КМУ від 24.05.2017 № 504 р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504_2017%D1%80#n8.
3. *Gianluca Carenzo* The Italian Industrial Renaissance: science parks and their role in cluster creation [electronic resource] / Gianluca Carenzo, Fabrizio Conicella, Francesco Senatore. — Access: https://www.researchgate.net/publication/308200138_The_Italian_Industrial_Renaissance_science_parks_and_their_role_in_cluster_creation.
4. *Ozcan Saritas* Foresight for science parks: The case of Ankara University [electronic resource] / Ozcan Saritas. — Access: <https://www.researchgate.net/publication/262860755>.
5. *Jimenez Zarco Ana Isabel* Innovative management of spanish academic science parks: Designing and testing of management tool / Ana Isabel Jimenez Zarco, Monica Cerdan Chiscano, Joan Torrent Sellens // *Rev. bus. manag.* — July/Sept. 2013. — Vol. 15, no. 48. — P. 362–389. — Access: <https://www.researchgate.net/publication/306228795>.
6. *Bass S.J.* Japanese research parks: national policy and local development / S.J. Bass // *Regional Studies*, 1998. — Vol. 32, no. 5. — P. 391–403.
7. *Fukugawa N.* Science parks in Japan and their value added contributions to new technology based firms / N. Fukugawa // *International Journal of Industrial Organization*. — 2006. — Vol. 24, no. 2. — P. 381–400.
8. *Tsai D.H.A.* Knowledge spillovers and high technology clustering: evidence from Taiwans Hsinchu science based industrial park / D.H.A. Tsai // *Contemporary Economic Policy*. — 2005. — Vol. 23, no. 1. — P.116–128.
9. *Hasan Syed* Regional innovation policy in Taiwan and South Korea: Impact of science parks on firm productivity distributions [electronic resource] / Syed Hasan, H. Allen Klaiber, Ian Sheldon. — Access: https://aede.osu.edu/sites/aede/files/publication_files/ScienceParksTaiwanKoreaFullPaper.pdf.
10. *Yang C.H.* Are young technology based firms located on science parks really more innovative? Evidence from Taiwan / C. H. Yang, K. Motohashi, J. R. Chen // *Research Policy*. — 2009. — Vol. 38, no. 1. — P. 77–85.
11. *Hu A.G.* Technology parks and regional economic growth in China / A.G. Hu // *Research Policy*. — 2007. — Vol. 36, no. 1. — P. 76–87.
12. *Verdini G.* The Role of Geographical Proximity in the Establishment and Development of Science Park. Evidence from Nanjing, China / G. Verdini // *Asian Geographer*, — 2015. — Vol. 32. — P. 117–133.
13. *Mae Phillips S.A.* A place for R&D? The Singapore science park / S. A. Mae Phillips, H.W. Yeung // *Urban Studies*. — 2003. — Vol. 40, no. 4. — P. 707–732.
14. *Shin D.H.* An alternative approach to developing science parks: a case study from Korea / D H. Shin // *Papers in Regional Science*. — 2001. — Vol. 80, no. 1. — P. 103–111.
15. *Macdonald S.* Technology transfer of incubation? Technology business incubators and science and

- technology parks in the Philippines / S. Macdonald, R. Joseph // *Science and Public Policy*. — 2001. Vol. 28, no. 5. — P. 330–344.
16. Израиль. Отчет по результатам изучения мирового опыта в области развития инновационной деятельности [Электронный ресурс]. М., 2013. — Режим доступа: <https://www.google.com.ua/#q=%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BA%>.
 17. Yeoh C. Created enclaves for enterprise: an empirical study of Singapore industrial parks in Indonesia, Vietnam and China / C. Yeoh, W. Pow Ngee How, A. Lin Leong // *Entrepreneurship and Regional Development*. — 2005. — Vol. 17, no. 6. — P. 479–499.
 18. Краус Н.М. Проблеми розвитку технопарків в інноваційній економіці: вітчизняний та закордонний досвід [Електронний ресурс] / Н.М. Краус, Н.І. Василенко // *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління*. Серія 1: Економіка. — 2012. — Вип. 2. — С. 23–28. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2012_2_5.
 19. Чудаєва І.Б. Технопаркові структури: організаційні форми, принципи та етапи їх створення [Електронний ресурс] / І. Б. Чудаєва // *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. Сер.: Економічні науки. — 2010. — Вип. 26 (1). — С. 82–87. — Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_26\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_26(1)_19).
 20. Сенюк Ю.В. Наукові парки в Україні: проблеми становлення та перспективи розвитку / Ю.В. Сенюк: матеріали науково-практичного круглого столу “Проблеми та перспективи розвитку наукових парків України” (17 травня 2017 року, м. Київ). — К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Науковий парк “Київський університет імені Тараса Шевченка”, 2017. С. 81–86.
 21. Каземи Л.Г. Проблемы архитектурного формирования технопарка “Фарс” в Иране [Електронний ресурс] / Л. Г. Каземи // *Архітектурний вісник КНУБА*. — 2014. — Вип. 4. — С. 215–221. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/avk_2014_4_29.
 22. Мироненко В.П. Аспекти формирования технопарка как многофункционального комплекса [Електронний ресурс] / В.П. Мироненко, М.В. Поливанова // *Вісник Донбаської національної академії будівництва і архітектури*. — 2014. — Вип. 2. — С. 131–137. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnaba_2014_2_26.
 23. Солнцев С. Світовий досвід функціонування технопарків та особливості їх розвитку в Україні [Електронний ресурс] / С. Солнцев, Є. Гнітецький // *Економічний аналіз*. — 2013. — Т. 12(1). — С. 279–283. — Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esan_2013_12\(1\)_59](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esan_2013_12(1)_59).
 24. Саліхова О. Досвід Франції та Німеччини із створення умов для піднесення рівня національних високотехнологічних виробництв / О. Саліхова // *Економіст*. — 2011. — № 11. — С. 67–70.
 25. Ляшенко В. Перспективы развития научных парков как элементов инфраструктуры инновационного предпринимательства в Украине / В. Ляшенко, А. Землянкин, Ю. Пидоричева, Т.Ф. Бережная // *Вестник экономической науки Украины*. — 2012. — Т. 21, № 1. — С. 89–109.
 26. Scientific and technical cooperation as a trend in the development of higher economic education in European countries / S. Tovkanets, A. Tovkanets // *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія: Економіка. — 2014. — № 1. — С. 29–34.
 27. Science policy and capacity building. Concept and definition [electronic resource]. — Access: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-and-technology-park-governance/concept-and-definition>.
 28. Science park and technology business incubator. UNESCO WTA INITIATIVES (2006-2010). — Access: www.unesco.org.
 29. Economic zones in the Asian. Industrial parks, special economic zones, eco industrial parks, innovation districts as strategies for industrial competitiveness [electronic resource]. — Access: www.unido.org.
 30. A glossary of some key terms and definitions from the industry of science and technology parks and areas of innovation [electronic resource]. — Access: <https://www.iasp.ws/Our-industry/Definitions>.
 31. IASP Membership plan [electronic resource]. — Access: <http://www.iasp.ws/Join/Membership-fees>.
 32. Пинягин Ю. Технопарки как элемент инновационной инфраструктуры страны / Ю. Пинягин, Лю Сюцзюань // *Банкаўскі веснік, снежань*. — 2016. — С. 47–55.
 33. Science Parks around the World. — Access: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world>.
 34. Про наукові парки: Закон України від 25.06.2009 № 1563-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
 35. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 № 991-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
 36. Про науковий парк “Київська політехніка”: Закон України від 22.12.2006 № 523-V [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/523-16>.
 37. Про індустріальні парки: Закон України від 21.06.2012 № 5018-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>.
 38. Шовкалюк В.С. Наукові парки в Україні: стан, проблеми, рішення / В.С. Шовкалюк // матеріали науково-практичного круглого столу “Проблеми та перспективи розвитку наукових парків України” (17 травня 2017 року, м. Київ). — К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Науковий парк “Київський університет імені Тараса Шевченка”, 2017. — С. 103–107.
 39. Митний кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page>.
 40. Перелік чинних інноваційних проектів, що реалізуються за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-technologij/iii-technologichni-parki/perelik-chinnix-innovacijnijnih-proektiv-shho-realizuyutsya-za-prioritetnimi-napryamami-diyalnosti-technologichnih-parkiv.html>.
 41. Податковий кодекс України (пп.197.1.23 п.197.1 ст.197 розділу V) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
 42. Податковий кодекс України підпункт в) пункту 44 підрозділу 4 розділу XX [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.

43. Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Європейським Союзом про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво: Закон України від 15.07.2015 № 602 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/602_19/page2#n2.
44. Податковий кодекс України, пункт 3.2 стаття 3 розділу I [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
45. Про ратифікацію Договору між Україною та Європейським інвестиційним банком про співробітництво та діяльність Постійного представництва ЄІБ в Україні: Закон України від 04.11.2010 № 2673 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2673-17>.
46. Про ратифікацію Меморандуму про створення і діяльність Японського центру в Україні: Закон України від 17.12.1997 № 742 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/742/97%D0%B2%D1%80>.
47. Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про фінансове співробітництво (асигнування 2010 і 2011 року). Муніципальна програма захисту клімату II (проект “Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія 1”): Закон України від 27.01.2016 № 943 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/943-19>.
48. Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Турецької Республіки про технічне і фінансове співробітництво: Закон України від 18.09.2003 № 1194 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1194-15>.
49. Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про технічне співробітництво: Закон України від 25.11.2003 № 1335 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1335-15>.
50. Про вищу освіту: Закон України від 17.01.2002 № 2984 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2984-14/page>.
51. Чернюк В.І. Розвиток інноваційного підприємництва в класичному університеті дослідницького типу / В.І. Чернюк // матеріали науково практичного круглого столу “Проблеми та перспективи розвитку наукових парків України” (17 травня 2017 року, м. Київ). — К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Науковий парк “Київський університет імені Тараса Шевченка”, 2017. С. 100–102.
- the development of small and medium enterprises in Ukraine for the period up to 2020: the CMU, May 24, 2017, no. 504-p]. Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504_2017%D1%80#n8.
3. Gianluca Carenzo, Conicella Fabrizio, Senatore Francesco The Italian Industrial Renaissance: science parks and their role in cluster creation. Available at: https://www.researchgate.net/publication/308200138_The_Italian_Industrial_Renaissance_science_parks_and_their_role_in_cluster_creation.
4. Ozcan Saritas Foresight for science parks: The case of Ankara University. Available at: <https://www.researchgate.net/publication/262860755>.
5. Jimenez Zarco Ana Isabel, Cerdan Chiscano Monica, Torrent Sellens Joan (2013) Innovative management of spanish academic science parks: Designing and testing of management tool. Rev. bus. manag. July/Sept., Vol. 15, no. 48, pp. 362–389. Available at: <https://www.researchgate.net/publication/306228795>.
6. Bass S.J. (1998) Japanese research parks: national policy and local development. Regional Studies, Vol. 32, no. 5, pp. 391–403.
7. Fukugawa N. (2006) Science parks in Japan and their value added contributions to new technology based firms. International Journal of Industrial Organization, Vol. 24, no. 2, pp. 381–400.
8. Tsai D.H.A. (2005) Knowledge spillovers and high technology clustering: evidence from Taiwans Hsinchu science based industrial park. Contemporary Economic Policy, Vol. 23, no. 1, pp. 116–128.
9. Hasan Syed, Allen Klaiber H., Sheldon Ian Regional innovation policy in Taiwan and South Korea: Impact of science parks on firm productivity distributions. Available at: https://aede.osu.edu/sites/aede/files/publication_files/ScienceParksTaiwanKoreaFullPaper.pdf.
10. Yang C.H., Motohashi K., Chen J.R. (2009) Are young technology based firms located on science parks really more innovative? Evidence from Taiwan. Research Policy, Vol. 38, no. 1, pp. 77–85.
11. Hu A.G. (2007) Technology parks and regional economic growth in China. Research Policy, Vol. 36, no. 1, pp. 76–87.
12. Verdini G. (2015) The Role of Geographical Proximity in the Establishment and Development of Science Park. Evidence from Nanjing. Asian Geographer, Vol. 32, pp. 117–133.
13. Mae Phillips S.A., Yeung H.W. (2003) A place for R&D? The Singapore science park. Urban Studies, Vol. 40, no. 4, pp. 707–732.
14. Shin D.H. (2001) An alternative approach to developing science parks: a case study from Korea. Papers in Regional Science, Vol. 80, no. 1, pp. 103–111.
15. Macdonald S., Joseph R. (2001) Technology transfer of incubation? Technology business incubators and science and technology parks in the Philippines. Science and Public Policy, Vol. 28, no. 5, pp. 330–344.
16. Izrail. Otchet po rezultatam izucheniya mirovogo opyta v oblasti razvitiya innovatsionnoy deyatelnosti [Israel. Report on the results of studying the world experience in the field of innovation development]. Moscow (in Russ.), 2013. Available at: <https://www.google.com.ua/#q=%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BA%>.
17. Yeoh C. Pow Ngee How W., Lin Leong A. (2005) Created enclaves for enterprise: an empirical study of Singapore industrial parks in Indonesia, Vietnam

REFERENCES

1. Pro zatverdzhennia serednostrokovoho planu priorityetnykh dii Uriadu do 2020 roku ta planu priorityetnykh dii Uriadu na 2017 rik: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 3 kvitnia 2017 r. № 275 [On approval of the medium-term plan of the Government's priority actions by 2020 and the plan of priority actions of the Government for 2017: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, April 3, 2017, no. 275]. Available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275_2017%D1%80.
2. Stratehiia rozvytku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini na period do 2020 roku: rozporiadzhennia KMU vid 24.05.2017 № 504 r [Strategy for

- and China. Entrepreneurship and Regional Development, Vol. 17, no. 6, pp. 479–499.
18. *Kraus N.M., Vasylenko N.I.* (2012) Problemy rozvytku tekhnoparkiv v innovatsiinii ekonomitsi: vitchyznianyi ta zakordonnyi dosvid [Problems of technological parks development in the innovative economy: domestic and foreign experience]. Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnoho instytutu ekonomiky i upravlinnia. Serii 1: Ekonomika [Scientific Bulletin of the Chernihiv State Institute of Economics and Management. Series 1: Economics], Vol. 2, pp. 23–28. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2012_2_5.
 19. *Chudaieva I.B.* (2010) Tekhnoparkovi struktury: orhanizatsiini formy, pryntsyipy ta etapy yikh stvorennia [Technopark structures: organizational forms, principles and stages of their creation]. Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky [Collection of scientific works of Cherkasy State Technological University. Ser.: Economics], Vol. 26 (1), pp. 82–87. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_26\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2010_26(1)_19).
 20. *Seniuk Yu.V.* (2017) Naukovi parky v Ukraini: problemy stanovlennia ta perspektyvy rozvytku [Science parks in Ukraine: problems of formation and prospects of development: materials of the scientific-practical round table “Problems and prospects of development of scientific parks of Ukraine”] (May 17, 2017, Kyiv). Kyiv (in Ukr.): Taras Shevchenko National University of Kyiv, Taras Shevchenko University Scientific Park of Kyiv, pp. 81–86.
 21. *Kazemi L.G.* (2014) Problemy arkhitekturnogo formirovaniya tekhnoparka “Fars” v Irane [Problems of the architectural formation of the technopark “Farce” in Iran]. Arkhitekturnyi visnyk KNUBA [Architectural Bulletin of KNUBA], Vol. 4, pp. 215–221. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/avk_2014_4_29.
 22. *Mironenko V.P., Polivanova M.V.* (2014) Aspekty formirovaniya tekhnoparka kak mnogofunktionalnogo kompleksa [Aspects of formation of the technopark as a multifunctional complex]. Visnyk Donbaskoi natsionalnoi akademii budivnytstva i arkhitektury [Bulletin of the Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture], Vol. 2, pp. 131–137. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnaba_2014_2_26.
 23. *Solntsev S., Hnitetskyi Ye.* Svitovyi dosvid funktsionuvannia tekhnoparkiv ta osoblyvosti yikh rozvytku v Ukraini [The world experience of the functioning of technology parks and the peculiarities of their development in Ukraine]. Ekonomichnyi analiz [Economic analysis], 2013, Vol. 12 (1), pp. 279–283. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12\(1\)_59](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2013_12(1)_59).
 24. *Salikhova O.* Dosvid Frantsii ta Nimechchyny iz stvorennia umov dlia pidnesennia rivnia natsionalnykh vysokotekhnolohichnykh vyrobnytstv [The Experience of France and Germany in Creating Conditions for Extending the Level of National High-Tech Productions]. Ekonomist [Economist], 2011, Vol. 11, pp. 67–70.
 25. *Lyashenko V., Zemlyankin A., Pidoricheva Yu., Berzhnaya T.F.* Perspektyvy rozvitiya nauchnykh parkov kak elementov infrastruktury innovatsionnogo predprinimatelstva v Ukraini [Prospects for the development of scientific parks as elements of the infrastructure of innovative entrepreneurship in Ukraine]. Vestnik ekonomicheskoy nauki Ukrainy [Bulletin of Economic Science of Ukraine], 2012, Vol. 21, no. 1, pp. 89–109.
 26. *Tovkanets S., Tovkanets A.* (2014) Scientific and technical cooperation as a trend in the development of higher economic education in European countries. Naukovyi visnyk Mukachevskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Ekonomika [Scientific herald of Mukachevo State University. Series: Economics], Vol. 1, pp. 29–34.
 27. Science policy and capacity building. Concept and definition. Available at: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-and-technology-park-governance/concept-and-definition>.
 28. Science park and technology business incubator. UNESCO WTA INITIATIVES (2006–2010). Available at: www.unesco.org.
 29. Economic zones in the Asian. Industrial parks, special economic zones, eco industrial parks, innovation districts as strategies for industrial competitiveness. Available at: www.unido.org.
 30. A glossary of some key terms and definitions from the industry of science and technology parks and areas of innovation. Available at: <https://www.iasp.ws/Our-industry/Definitions>.
 31. IASP Membership plan. Available at: <http://www.iasp.ws/Join/Membership-fees>.
 32. *Pinyagin Yu., Syaotszyuan Lyu* Tekhnoparki kak element innovatsionnoy infrastruktury strany [Technoparks as an element of the country's innovation infrastructure]. Bankayski viesnik, Dec. 2016, pp. 47–55.
 33. Science Parks around the World. Available at: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world>.
 34. Pro naukovi parky: Zakon Ukrainy vid 25.06.2009 № 1563-VI [About scientific parks: Law of Ukraine, 25.06.2009 no. 1563-VI]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
 35. Pro spetsialnyi rezhym innovatsiinoi diialnosti tekhnolohichnykh parkiv: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 № 991-XIV [About the special regime of innovation activity of technological parks: Law of Ukraine, 16.07.1999 no. 991-XIV]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
 36. Pro naukovyi park “Kyivska politehnika”: Zakon Ukrainy vid 22.12.2006 № 523-V [About the science park “Kyivska politehnika”: Law of Ukraine, Dec. 22, 2006 no. 523-V]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/523-16>.
 37. Pro industrialni parky: Zakon Ukrainy vid 21.06.2012 № 5018-VI [About industrial parks: Law of Ukraine, 21.06.2012 no. 5018-VI]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>.
 38. *Shovkaliuk V.S.* (2017) Naukovi parky v Ukraini: stan, problemy, rishennia: materialy naukovo-praktychnoho kruhloho stolu “Problemy ta perspektyvy rozvytku naukovykh parkiv Ukrainy” [Science parks in Ukraine: state, problems, solutions: materials of the scientific-practical round table “Problems and prospects of development of scientific parks of Ukraine”] (May 17, 2017, Kyiv). Kyiv (in Ukr.): Taras Shevchenko National University of Kyiv, Taras Shevchenko University Scientific Park of Kyiv, pp. 103–107.
 39. Mytnyi kodeks Ukrainy [Customs Code of Ukraine]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page>.
 40. Perelik chynnykh innovatsiinykh proektiv, shcho realizuiutsia za priorytetnymi napriamamy diialnosti tekhnolohichnykh parkiv [List of current innovative projects implemented in the priority areas of activity

- of technological parks]. Available at: http://mon.gov.ua/activity/innovacijna_diyalnist_ta_transfer_tehnologij/iii_tehnologichni_parki/perelik_chinnix_innovacijnix_proektiv_shho_realizuyutsya_za_prioritetnimi_napryamami_diyalnosti_tehnologichnix_parkiv.html.
41. Podatkovi kodeks Ukrainy (pp.197.1.23 p.197.1 st.197 rozdlu V) [The Tax Code of Ukraine]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
 42. Podatkovi kodeks Ukrainy pidpunkt v) punktu 44 pidrozdlu 4 rozdlu XX [The Tax Code of Ukraine]. Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755_17.
 43. Pro ratyfikatsiiu Uhody (u formi obminu notamy) mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro vidnovlennia dii Uhody mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Spivtovarystvom pro naukovu i tekhnologichne spivrobitnytstvo: Zakon Ukrainy vid 15.07.2015 № 602 [On ratification of the Agreement (in the form of exchange of notes) between Ukraine and the European Union on the resumption of the Agreement between Ukraine and the European Community on scientific and technological cooperation: Law of Ukraine, July 15, 2015 no. 602]. Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/602_19/paran2#n2.
 44. Podatkovi kodeks Ukrainy, punkt 3.2 stattia 3 rozdlu I [The Tax Code of Ukraine]. Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2755_17.
 45. Pro ratyfikatsiiu Dohovoru mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym investytsiynym bankom pro spivrobitnytstvo ta diialnist Postiinoho predstavnytstva YeIB v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 04.11.2010 № 2673 [On ratification of the Agreement between Ukraine and the European Investment Bank on cooperation and activities of the Permanent Mission of the EIB to Ukraine: Law of Ukraine, November 4, 2010 no. 2673]. Available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2673_17.
 46. Pro ratyfikatsiiu Memorandumu pro stvorennia i diialnist Yaponskoho tsentru v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 17.12.1997 № 742 [On ratification of the Memorandum on the establishment and operation of the Japanese Center in Ukraine: Law of Ukraine, 17.12.1997 no. 742]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/742/97%D0%B2%D1%80>.
 47. Pro ratyfikatsiiu Uhody mizh Kabinetom Ministriv Ukrainy ta Uriadom Federativnoi Respubliki Nimechchyna pro finansove spivrobitnytstvo (asynuvannia 2010 i 2011 roku) Munitsypalna prohrama zakhystu klimatu II (proekt "Proekt munitsypalnoho vodnoho hospodarstva m. Chernivtsi, stadiia 1"): Zakon Ukrainy vid 27.01.2016 № 943 [On ratification of the Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Federal Republic of Germany on financial cooperation (2010 and 2011 allocations) Municipal Climate Protection Program II (project "Chernivtsi City Water Management Project, stage 1"): Law of Ukraine, 27.01.2016 no. 943]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/943-19>.
 48. Pro ratyfikatsiiu Uhody mizh Kabinetom Ministriv Ukrainy i Uriadom Turetskoi Respubliki pro tekhnichne i finansove spivrobitnytstvo: Zakon Ukrainy vid 18.09.2003 № 1194 [On ratification of the Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Republic of Turkey on technical and financial cooperation: Law of Ukraine September 18, 2003 no. 1194]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1194-15>.
 49. Pro ratyfikatsiiu Uhody mizh Kabinetom Ministriv Ukrainy ta Uriadom Italiiskoi Respubliki pro tekhnichne spivrobitnytstvo: Zakon Ukrainy vid 25.11.2003 № 1335 [On ratification of the Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Italian Republic on technical cooperation: Law of Ukraine, November 25, 2003 no. 1335]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1335-15>.
 50. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 17.01.2002 № 2984 [About Higher Education: Law of Ukraine of January 17, 2002 no. 2984]. Available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2984_14/page.
 51. Cherniuk V.I. (2017) Rozvytok innovatsiinoho pidpriemnytstva v klasychnomu universyteti doslidnytskoho typu: materialy naukovu-praktychnoho kruhloho stolu "Problemy ta perspektyvy rozvytku naukovykh parkiv Ukrainy" [Development of innovative entrepreneurship in the classical university of research type: materials of the scientific-practical round table "Problems and prospects of development of scientific parks of Ukraine"] (May 17, 2017, Kyiv). Kyiv (in Ukr.): Taras Shevchenko National University of Kyiv, Taras Shevchenko University Scientific Park of Kyiv, pp. 100–102.

T.K. Kvasha, Head of Department

SCIENCE AND TECHNOLOGY PARKS: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF CREATION AND INTERNATIONAL EXPERIENCE OF DEVELOPMENT

Abstract. *Science, science and technology parks or zones (areas) of innovation around the world have proven themselves as one of the most effective forms of modern science-intensive business organization. Local, regional and national governments in many countries have used innovation territories to enhance the competitiveness of their cities, regions and countries. For this purpose, favorable conditions for the formation and functioning of innovation zones are created, in particular – science and technology parks. In this paper the experience of seven countries (Turkey, Israel, China, Vietnam, Thailand, Great Britain, Finland) on regulation and state incentives for scientific and technological parks and providing them or their residents and participants the significant tax benefits are analyzed. This analysis is an important element in creating favorable conditions for the innovative business development, enhancing the technology transfer in Ukraine. The Ukraine legislation review of the direct and indirect mechanisms and tools of the scientific and technological parks state support in our country, existing tax privileges are also carried out. Proposals to simplify the procedure for creating and registering scientific and technological parks and their projects, providing benefits to participants and residents of scientific and technological parks, taking into account foreign experience are made.*

Keywords: *science parks, technology parks, international experience, regulatory mechanisms.*

Т.К. Кваша, зав. відділом

НАУЧНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПАРКИ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОЗДАНИЯ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ

Резюме. Научные, научно-технологические парки или зоны (территории) инноваций во всем мире зарекомендовали себя как одна из самых эффективных форм организации современного наукоемкого бизнеса. Местные, региональные и национальные правительства многих стран используют территории инноваций для укрепления конкурентоспособности своих городов, регионов и стран. С этой целью создаются благоприятные условия для формирования и функционирования зон инноваций, в частности — научных и технологических парков. В работе анализируется опыт семи стран (Турции, Израиля, Китая, Вьетнама, Таиланда, Великобритании, Финляндии) относительно регулирования и государственного стимулирования деятельности научных и технологических парков и предоставления им или их резидентам и участникам значительных налоговых льгот. Этот анализ является важным элементом создания благоприятных условий для развития инновационного бизнеса, активизации трансфера технологий в Украине. Рассмотрено законодательство Украины относительно прямых и косвенных механизмов и инструментов государственной поддержки научных и технологических парков в нашей стране, существующих налоговых льгот. Даны предложения по упрощению порядка создания и регистрации научных и технологических парков и их проектов, предоставления льгот участникам и резидентам научно-технологических парков с учетом зарубежного опыта.

Ключевые слова: научные парки, технологические парки, международный опыт, механизмы регулирования.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Кваша Тетяна Костянтинівна — зав. відділу Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-26; kvasha@uintei.kiev.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1371-3531>

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Kvasha T.K. — Head of Department, Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-00-26; kvasha@uintei.kiev.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1371-3531>

ИНФОРМАЦИЯ ОБ АВТОРЕ

Кваша Т.К. — зав. отделом Украинского института научно-технической экспертизы и информации, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-26; kvasha@uintei.kiev.ua; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1371-3531>

УДК 519.252:001(477)

Т.К. КУРАНДА, зав. відділу
О.П. КОЧЕТКОВА, зав. сектору
А.Б. ОСАДЧА, с.н.с.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ

Резюме. У статті проаналізовано фінансове забезпечення наукових досліджень і розробок у провідних країнах світу за даними інформаційних зарубіжних джерел та в Україні — за даними моніторингу щодо реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Ключові слова: наукові дослідження і розробки, пріоритетний напрям, фінансове забезпечення, моніторинг, науково-технічна продукція.

ВСТУП

Важливою ознакою сучасної науки спеціалісти вважають зближення (конвергенцію) наук і технологій на основі значного розвитку інформаційних і нанотехнологій, звертаючи увагу на

такі риси: перехід до нанорозмірів; зміна парадигми розвитку від аналізу до синтезу; міждисциплінарний підхід замість вузької спеціалізації. Такі тенденції відображено у системі пріоритетів провідних світових центрів науково-технічного